

Πάτε μέσα καὶ κλέψτετε καὶ μᾶς λέτε πῶς διαβάζετε . . . « Διαβάζουμε ! » . . . Κλέφτουμε καὶ μᾶς λένε πῶς διαβάζουμε . . .

Ὁ ἱερεὺς κάμνει ὅτι δὲν ἀκούει.

Αἴφνης, εἰς ἓνα τῶν ἀγιοπαιδῶν ἐπέρχεται ἡ ἰδέα νὰ βάλῃ ὀξεῖαν ὠρυγὴν.

— Τὸ νοῦ σου, παπᾶ! . . . Θὰ σὲ βαρέσῃ! . . .

Ὁ παπᾶς μεταστρέφεται, βιαίως, διαμιάς, ἀφηνιασμένος. Ἄλλὰ βλέπων ὅτι ἡ ἀπειλή ἦτο προσποιητή, οὐδεὶς δὲ ἄμεσος κίνδυνος παρίσταται, ἐπαναλαμβάνει ἀποβλέπων πρὸς τὸν ἰδρυτὴν τοῦ πανοράματος:

— Φύγε ἀμέσως! . . .

Καὶ κατέρχεται ταχέως τὰς βαθμίδας τῆς ἐκκλησίας, μετὰ μεγάλου θροῦ ράσων κινουμένων καὶ ἀνεμιζόντων, ἐνῶ ὁ ἀλήτης μεταφέρει μεμψιμοιρῶν τὸν τρίποδά του εἰς τὸ ἀπέναντι πεζοδρόμιον, οἱ διάφοροι ὄμιλοι σχολιάζουν ποικιλοτρόπως τὸ γεγονός, ἡ δὲ ὁμάς τῶν ἀγιοπαιδῶν, διατεθεῖσα εὐθύμως ἐκ τῆς ὅλης σκηνῆς, γελᾷ παταγωδῶς κ' ἐξακολουθεῖ ἀνακρυγάζουσα ἐπὶ μακρὸν ἐν χορῶ θορυβωδέστατα, ὡς ἐν εἴδει ἐπωδοῦ:

— Τὸ νοῦ σου, παπᾶ! . . . Παπᾶ, τὸ νοῦ σου! . . .

ΜΙΧΑΗΛ ΜΗΤΣΑΚΗΣ

ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΘΩΝΟΣ

Ο ΠΑΠΟΥΛΑΚΗΣ

Ι.

Ἐπιτυχία τοῦ τεχνάσματος. — Δεπτομέρεια τῆς συλλήψεως. — Μεταφορὰ τοῦ Παπουλάκη εἰς τὸ πλοῖον. — Ὁ νομάρχης καὶ τὸ πλατὺ σανίδι. — Δυσπιστία καὶ φόβος τοῦ Παπουλάκη. — Μεταφορὰ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄθωνος. — Ἡ βλάσφημος παραβολή. — Τὰ ἔγγραφα καὶ τὰ διπλώματα. — Ἐντύπωσις ἐν Ἀθήναις. — Ὁλίφις τῶν Λακωνῶν. — Τὸ φανταστικὸν ναυάγιον. — Ἀγανάκτησις διὰ τὴν προδοσίαν. — Ὁ Παπαβασιλάρος ἐν Σπέτσαις. — Τὸ οἰκτρὸν τέλος τοῦ προδότου. — Κατεύνασις ἐρεθισμοῦ. — Ἀναχώρησις τοῦ στρατοῦ. — Δαπάναι τῆς ἐκστρατείας. — Αποθάρρυνσις Φιλορθοδόξων. — Θάνατος τοῦ Φλαμιάτου. — Μυθιστορικὴ χειροτονία. — Ἀμοιβαὶ καὶ εὐαρέσκειαι. — Οἱ ἀπολυθέντες δήμαρχοι. — Ἀμνηστεία.

Τὸ τεχνάσμα ὅπερ ἐμηχανεύθησαν αἱ ἀρχαὶ ἐπέτυχε, ἐπιτηδείως ἐκτελέσαντος τοῦ Παπαβασιλάρου τὴν ἑαυτοῦ ἐντολὴν καὶ ὁ Παπουλάκης συνελήφθη τὴν 24 Ἰουνίου. Ἡ σύλληψις του ἐγένετο κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Ὁ ἱερεὺς Παπαβασιλάρος ἐπέστρεψε πρὸς τὸν Παπουλάκην εἰς τὴν μονὴν Βοϊδονίτσης, συνοδευόμενος παρὰ τῶν ἑξ μεταμφιεσμένων χωροφυλάκων καὶ κομιζῶν τὸ πλαστὸν ἔγγραφον τοῦ ἐπισκόπου Ἀσσήνης, δι' οὗ προσεκαλεῖτο δῆθεν ὁ κῆρυξ νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς Κολοκύνθιον Ὁ Χριστόφορος πεισθεὶς ἀνεχώρησε ἐκ τῆς μονῆς

τὴν 23 Ἰουνίου, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω, ὑπὸ τοῦ ἀχωρίστου ἀπ' αὐτοῦ δοκίμου Γεωργίου Μουντρέα καὶ ὑπὸ ὀκτὼ κατοίκων τοῦ δήμου Καρδαμύλης, οἵτινες ἠθέλησαν νὰ τὸν παρακολουθήσωσιν ἐνοπλοὶ μέχρι τινὸς πρὸς περισσοτέραν ἀσφάλειαν. Οἱ πιστοὶ οὗτοι συνοδοὶ ὅτε ἔφθασαν εἰς τὴν Μηλέαν τοῦ δήμου Λευκτροῦ θεωροῦντες περιττὴν πλέον τὴν παρουσίαν τῶν ἐπανελλόντων εἰς τὰ ἴδια, ὁ δὲ Χριστόφορος μετὰ τῶν χωροφυλάκων καὶ τοῦ Παπαβασιλάρου ἐξηκολούθησαν τὴν πορείαν. Περὶ τὸ λυκαυγὲς τῆς ἐπομένης ἡμέρας 24 Ἰουνίου φθάναντες εἰς τὸ ἐντὸς τοῦ δήμου Οἰτύλου μονῆριον τοῦ Τζέγκου ἐκρύβησαν εἰς παρακειμένην χαράδραν μετὰ τὴν πρόθεσιν δῆθεν νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν ἐσπέραν τὴν πρὸς τὸ Κολοκύνθιον πορείαν, διότι τὴν ἡμέραν δὲν ἠδύνατο ἀσφαλῶς νὰ ὁδοιπορῶσιν. Ἐν τῷ μεταξῷ ὁ ὑπομοίραρχος Ζωγράφος προειδοποιηθεὶς ἐγκαίρως δι' ἑνὸς τῶν χωροφυλάκων ἐπὶ τούτῳ πεμφθέντος περὶ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Χριστοφόρου ἐκ Βοϊδονίτσης καὶ περὶ τοῦ μέρους ἔνθα ἐσχόπουν νὰ διημερεύσωσι τὴν ἐπιούσαν, εἰδοποίησε τὸν νομάρχην Δούκαν καὶ ἐπεβιάσθη μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν σταθμεύουσαν παρὰ τὸ παράλιον τῆς Καρδαμύλης γολέτταν *Ματθι. Ἰδην* ἧτις διηυθύνθη πρὸς τὸ παράλιον τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τοῦ δήμου Λευκτροῦ. Ἐκεῖθεν ὁ ὑπομοίραρχος ἐπιβὰς τῆς λέμβου τοῦ πλοίου καὶ παραλαβὼν δέκα ὄροφύλακας μετ' ἑνὸς ὑπαξιωματικοῦ καὶ δύο χωροφύλακας, διότι ἡ λέμβος δὲν ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ πλείονας ἀνδρας, μετέβη νύκτωρ εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Καραβοστασίου, ἐκεῖθεν δὲ πεζῇ ἐκκινήσας μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν ὄροφυλάκων καὶ χωροφυλάκων καὶ τεσσάρων ναυτῶν ἐκ τῶν τῆς λέμβου ὠπλισμένων ἔφθασεν ἐγκαίρως παρὰ τὴν μονὴν Τζέγκου καὶ συνέλαβε τὸν Παπουλάκην, μετὰ τοῦ ὀπαδοῦ του Γεωργίου. Παραχρῆμα ἔσπευσαν νὰ μεταφέρωσιν αὐτὸν εἰς Καραβοστάσιον δι' ἀβάτων καὶ κρημνωδιστάτων τόπων βαδίζοντες ὅπως ἀποφύγωσι πᾶσαν μετὰ τῶν κατοίκων συνάντησιν. Εἶχεν ὅμως ληφθῆ πρόνοια ὅπως ματαιωθῇ πᾶσα τυχὸν πρὸς ἀπελευθέρωσίν του ἀπόπειρα καὶ διαταγὴ εἶχε δοθῆ πρὸς τὸν διοικητὴν τοῦ ἴσου τάγματος νὰ πέμψῃ ἓνα λόχον εἰς τὸ χωρίον Οἰτύλον ἀπέχον μίαν περίπου ὥραν ἐκ Λιμενίου, ὅπως ἐξασφαλίσῃ τὴν μεταφερὰν τοῦ συλληφθησομένου ἢ πρόνοια μάλιστα εἶχεν ἐπιταθῆ καὶ ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς μεταφορᾶς ἐν περιπτώσει ἀντιστάσεως, ἀφελέστατα δὲ ὁ νομάρχης γράφει ἐν τῇ ἐκθέσει του ὅτι ὁ ὑπομοίραρχος εἶχε παραλάβει «καὶ ἐν πλατῷ σανίδι ἵνα χρησιμεύσῃ ὅπως μεταφερθῇ δέσμιος ἐπ' αὐτοῦ ὁ Παπουλάκης, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἤθελε ν' ἀκολουθήσῃ τὸν ὑπομοίραρχον». Ἄλλὰ δὲν παρέστη ἀνάγκη

καταφυγῆς εἰς βίαια μέτρα, διότι καὶ οἱ μεταφέροντες τὸν συλληφθέντα οὐδένα καθ' ὁδὸν συνήντησαν, καὶ ὁ Παπουλάκης οὐδεμίαν εἰδείξεν ἀντίστασιν. Θῦμα γενόμενος τῆς εὐπιστίας του ἐν ἡμέραις παραδόξως καθ' ἃς κατείχετο ὑπὸ μεγίστης δυσπιστίας, διότι μὴ ἔχων πεποίθησιν οὐδ' εἰς αὐτοὺς τοὺς μάλιστα πιστοὺς αὐτῷ καὶ ἀφωσιωμένους ἐξήρχετο νύκτωρ ἐκ τῆς μονῆς ἔνθα ἐκρύπτετο καὶ ἐκοιμᾶτο ἐν ὑπαίθρῳ εἰς ἀγνωστα μέρη, καθὰ βεβαίῳ ἐν ἀναφορᾷ του ὁ ἑπαρχος Οἰτύλου, ἅμα ἐνόησεν ὅτι ἔπεσεν εἰς παγίδα ἀπεθαρρύνθη καὶ παρεκάλεσε τοὺς χωροφύλακας νὰ μὴ τὸν κακοποιήσωσιν. —Μεῖνε ἡσυχος, παπποῦ, τῷ ἀπήντησαν, κανεῖς δὲν θὰ σὲ βλάψῃ· δόσε μας τὴν εὐχή σου καὶ ας πηγαίνωμεν. Ἄμα ἔφθασαν εἰς Καραβοστάσιον, μετηνέχθη ὁ Παπουλάκης διὰ τῆς ἀναμενούσης ἐκεῖ λέμβου εἰς τὴν κανονιοφόρον *Καράρη*, ἐλλυμενισμένην εἰς τὸν ὄρμον τοῦ Λιμενίου, διότι ἡ γολέττα *Μαθιῖδης* δὲν εἶχε ἀκόμη ἀφικθῆ, ἐπικρατούσης νημερίας. Μετὰ τὴν ἀφικθῆ τῆς *Μαθιῖδης*, ἐφ' ἧς ἐπέβαιναν ὁ νομάρχης, ὁ Παπουλάκης μετηνέχθη ἐπ' αὐτῆς. Εἶτα δὲ ὁ Γενικός Ἀρχηγὸς Κολοκοτρώνης μαθὼν δι' ἐκτάκτου ἀγγελιαφόρου τὴν σύλληψιν τοῦ Παπουλάκη διέταξε τὸ ἀτμόπλοιον *Ὀθωρα* νὰ μεταβῇ ὅπως παραλάβῃ τὸν συλληφθέντα καὶ μεταφέρῃ εἰς Γυθειον, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐγένετο. Ὁ *Ὀθωρ* καταπλεύσας εἰς Γυθειον τὴν πρωΐαν τῆς ἐπιούσης ἀπέπλευσε τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰς Πειραιᾶ φέρων τὸν Παπουλάκην, συνοδευόμενον παρὰ τοῦ ταγματάρχου καὶ ἀρχηγοῦ τοῦ ἐπιτελείου τοῦ εἰς Λακωνίαν στρατοῦ Σούτσου καὶ φρουρούμενος παρὰ τῶν συλλαβόντων αὐτὸν ἐξ χωροφυλάκων. Ὁ Παπουλάκης, ὅστις κατ' ἀρχὰς εἶχε πολὺ πτοηθῆ ἐκ τοῦ φόβου ὅτι εὐθὺς ὡς ἤθελε περιέλθει εἰς χεῖρας τῆς ἐξουσίας ἤθελε θανατωθῆ, ἀπέκτησε βαθμηδὸν θάρρος καὶ εἰδείξε μάλιστα ἰταμότητα καὶ προπέτεια. Διηγοῦνται ὅτι ὅτε κατέπλευσε τὸ ἀτμόπλοιον εἰς τὸν λιμένα τοῦ Γυθείου ὁ ἀρχηγὸς Κολοκοτρώνης καὶ τινες τῶν ἀξιωματικῶν ἀνῆλθον ἐπ' αὐτοῦ νὰ τὸν ἴδωσιν:—Πῶς σοῦ φαίνεται, παπούλη, ἡ *καρότσα τοῦ διαβόλου*; ἠρώτησεν εἰς ἀξιωματικὸς τὸν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος εὐρισκόμενον Παπουλάκην, αἰνιττόμενος τὴν ὀνομασίαν ἣν ἀπέδιδεν εἰς τὰ ἀτμόπλοια, δι' ὧν βεβαίως πρώτην φοράν καὶ κατ' ἀνάγκην ἐταξείδευεν. Ὁ μοναχὸς εἰσίγα, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐρεθισθεὶς ἐκ παρομοίων τινῶν ἐρωτήσεων εἶπε μεγαλοφώνως ὅτι καὶ ὁ Χριστὸς ἐχλευάσθη μετὰ τὴν σύλληψιν του παρὰ τῶν Ἰουδαίων. Τὴν βλάσφημον ταύτην παραβολὴν ἀκούσας ὁ παριστάμενος εὐσεβὴς Γενναῖος ὠργίσθη καὶ σφόδρα ἤλεγξε τὸν Χριστόφορον διὰ τοὺς λόγους του καὶ τὰ ἔργα του. Ὁ συλληφθεὶς

ὄπαδός του ἐτέθη ὑπὸ ἐπιτήρησιν ἐπὶ τῆς κορβέττας *Ἀμαλίας*. Ἐν ἐπιστολῇ ἰδιωτικῇ πεμφθείσῃ πρὸς τὸν νομάρχην Ἀρκαδίας ἐκ Γυθείου παρὰ «τιμίου, ἀξιοπίστου καὶ φιλαλήθους προσώπου», ἧς ἀντίγραφον διεβίβασεν ὁ ῥηθεὶς νομάρχης πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἀναφέρεται ὅτι «ὁ ὑπομοιράρχος ἀνεκάλυψεν ὅτι ὁ πλάνος ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ μίαν μικρὰν τσάνταν περιέχουσαν τὴν ἀλληλογραφίαν τῆς Ἐταιρίας, τὴν ὁποίαν εἶχε παραδώσει πρὸ ἡμερῶν τινῶν εἰς κάποιον ἐκ τῶν κατοίκων τῆς Καρδαμύλης», καὶ ὅτι «ἐστάλη ἀπόσπασμα διὰ νὰ κάμῃ κατ' οἶκον ἔρευναν καὶ ἐλπίζεται βεβαίως ἡ σύλληψις τῶν ἐγγράφων τούτων, ἐπάνω του δὲ εὖρον διπλώματα διάφορα τῆς Ἐταιρίας, ἐκ τῶν ὁποίων εἶχε διανείμει πολλὰ εἰς τοὺς πιστοτέρους ὀπαδοὺς του, καὶ τὰ ὁποῖα εἶνε γραμμένα μὲ γλῶσσαν ἀριθμοστοιχειοθετημένην(;) πολὺ διαφορετικώτερα ἀπὸ τὰ ἄλλα». Ἄλλ' ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ ὑπομοιράρχου καὶ ἐν ταῖς ἀναφοραῖς τοῦ νομάρχου καὶ τῶν ἄλλων ἀρχῶν οὐδεμία γίνεται μνεία περὶ κατασχέσεως τοιούτων ἐγγράφων.

Τὸ ἄγγελμα τῆς συλλήψεως τοῦ Χριστοφόρου ἐνεποίησεν εὐφρόσυνον ἐν Ἀθήναις ἐντύπωσιν, σφόδρα δ' ἐχάρησαν πάντες οἱ φίλοι τῆς τάξεως θεωρήσαντες εὐλόγως μετὰ τοῦτο λήξαν τὴν ἐν Λακωνίᾳ στάσιν. Αἱ ἀντίθετοι πρὸς τοὺς ρωσόφρονας ἐφημερίδες, προεξαρχούσης τῆς *Ἀθηναῖς*, δὲν παρέλειψαν νὰ σκώψωσιν αὐτοὺς διὰ τὴν σύλληψιν τοῦ Χριστοφόρου, ὃν ἀπεκάλουσαν τοῦ *Ναπισμοῦ κολῶρα* εἰς τινὰς στίχους ἀναμειγμένους εἰς τ' ἄρθρα, κατὰ τὰ περίεργα δημοσιογραφικὰ ἔθιμα τῆς ἐποχῆς. Ἄλλ' ὅπως ἀντίθετος ἦτο ἡ ἐν Λακωνίᾳ προζενθηθεῖσα ἐντύπωσις. Ἡ εἰδησις αὐτοῦ ἐνεποίησε λύπην καὶ κατὰπληξιν: «Ἡ σύλληψις τοῦ λαοπλάνου ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν, γράφει ὁ νομάρχης Λακωνίας, καὶ δύναμαι νὰ εἰπῶ ὅτι ἡ Λακωνία ἐπενθηφόρησεν, εἰ καὶ ἐπροσποιοῦντο ὅτι ἀπηλλάγησαν ἀπὸ τὰς συνεπειὰς ἐνὸς καταστρεπτικοῦ πολέμου.» Παρὰ τοῖς χυδαίοις ἐπεκράτει ἀκράδαντος πεποίθησις ὅτι ἀνθρωπίνῃ δυνάμει δὲν ἦτο ἰκανὴ νὰ συλλάβῃ τὸν ἅγιον καὶ θαυματουργὸν μοναχόν· μετὰ δὲ τὴν σύλληψιν του φήμη διεδόθη ὅτι τὸ μεταφέρον αὐτὸν πλοῖον ἐναυάγησε καὶ ὅτι μόνος ὁ Χριστόφορος διεσώθη, συνέρρεον δὲ εἰς τὸ παράλιον οἱ Λάκωνες ὅπως ἴδωσι τὸν θεῖα δυνάμει ἐλευθ.ρωθέντα μοναχόν, ἀλλ' ἐπέστρεφον κατηφεῖς. Ἐν Μεσσηνίᾳ ὅμως ἀπεναντίας μετὰ χαρὰς ἠκούσθη ἡ εἰδησις τῆς συλλήψεως καὶ πλήρης ἐπανῆλθε γαλήνη εἰς τὰ πνεύματα, κατὰ δὲ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ νομάρχου, τὸ ἐμπόριον τῶν Καλαμῶν ἐπανελάβεν εὐθὺς ζωηροτέραν τὴν κίνησιν του, ἐπανεφέρον τὰς περιουσίας των ὅσοι δὲν εἶχον πράξει τοῦτο

πρότερον και ἐπεδόθησαν εἰρηνικῶς εἰς τὰ ἔργα των.

Ἰδιαίτατα ἔτρωσε τὴν φιλοτιμίαν τῶν Λακωνῶν ἡ προδοσία τοῦ Παπαβασιλάρου Πάντες γενικῶς ἐπίστευον καὶ ἐκαυχῶντο ὅτι οὐδεὶς ποτε ἔθελεν εὐρεθῆ Λάκων νὰ παραδώσῃ τὸν καταζητούμενον μοναχὸν εἰς τὰ ὄργανα τῆς ἐξουσίας καὶ μάλιστα ἀντὶ ἀμοιβῆς χρηματικῆς, ὅτε δὲ κατ' ἀρχὰς διεδόθη ὅτι ὁ προδότης ὑπῆρξε Σκανδάλαρός τις οἱ Κολοκυνθιανοὶ μετέβησαν εἰς τὰ χωρία Χαργιάς καὶ Πύργου τοῦ δήμου Οἰτύλου καὶ ἐζήτησαν τὴν συνδρομὴν των ὅπως θανατώσωσιν αὐτόν. "Ὅτε δὲ ἐγνώσθη τίς ἦτο ὁ ἀληθὴς προδότης, σφοδρότατη ἠγέρθη κατ' αὐτοῦ ἀγανάκτησις. Ὁ ἱερεὺς ἐκ φόβου ἀπεδήμησεν ἀμέσως ἐκ Λακωνίας καὶ μετέβη εἰς Ἀθήνας ὅπως παραλάβῃ τὴν συμφωνηθεῖσαν ἀμοιβήν, συνίστα δὲ ὁ νομάρχης Λακωνίας ἐν τῇ ἐκθέσει του πρὸς τὴν Κυβέρνησιν νὰ διορισθῇ στρατιωτικὸς ἱερεὺς εἰς τι τάγμα ἢ εἰς τὴν φρουρὰν τοῦ Νεοκάστρου, ἐπεὶ δὲ ἐπὶ πολλὰ ἔτις ἔτη δὲν θὰ ἦδύνατο νὰ ἐπιστρέψῃ πλέον εἰς τὴν πατρίδα του. Τὸ κατ' αὐτοῦ μῖσος τῶν συμπατριωτῶν του συνεμερίζοντο καὶ οἱ ἀπανταχοῦ ὁπαδοὶ τοῦ Παπουλάκη, ἀναφέρει δὲ ὁ ἐπαρχὸς Σπετσῶν ἐν ἐγγράφῳ αὐτοῦ πρὸς τὸν Νομάρχην Ἀργολίδος ὅτι προσορμισθέντος τυχαίως εἰς Σπέτσας κατὰ τὸν Αὐγουστον τοῦ πλοίου, ἐν ᾧ εὕρισκετο ὁ Παπαβασιλάρος, πλῆθος λαοῦ συνήχθη εἰς τὸ παράλιον μὲ προθέσεις ἐχθρικωτάτας· διὸ ἡ ἀρχὴ ἐδέησε νὰ ἐπεμβῇ καὶ παραλαβοῦσα τὸν ἱερέα ἐκράτησεν αὐτὸν ὑπὸ φρουρὰν εἰς τὸ Ἐπαρχεῖον ἐφ' ὅσον τὸ πλοῖον ἐμείνεν αὐτόθι προσωρμισμένον, καὶ πάλιν διὰ φρουρὰς τὸν ἐπεβίβασε κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἀπόπλου. Καὶ τότε μὲν δὲν ἐκακοποιήθη, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη ἕως τέλους ν' ἀποφύγῃ τὸν εἰμαρμένον κλῆρον καὶ μετὰ ἐν ἔτος ἐδολοφονήθη πρὸς τινος νέου. Αἱ ἐφημερίδες ἀναφέρουσιν ὅτι ὁ πατὴρ τοῦ ἱερέως, οὐ μόνον ἐχάρη μαθὼν τὸν φόνον τοῦ ἐναγοῦς υἱοῦ του, ἀλλὰ καὶ προσέφερε σπαρτιατικώτατα δύο ταλλήρων ἀμοιβήν εἰς τὸν κομίσαντα αὐτῷ τὴν εἰδήσιν. Σημειωτέον ὅμως ὅτι καθὰ προστίθησιν ἡ ἀναφέρουσα τὸν φόνον του ἐφημερίς, ὁ νέος τὸν ἐφόνευσεν ἐκδιζοόμενος τὴν οἰκογενειακὴν του τιμὴν, ἐπεὶ δὲ ὁ Παπαβασιλάρος εἶχε βιάσει πρὸ τινος χρένου τὴν ἀδελφὴν του! "Ὅστε φαίνεται ὅτι ὁ αἰδεσιμώτατος ἔφερον οὐκ ὀλίγα βάρη ἐπὶ τῆς ἱερᾶς του συνειδήσεως καὶ ἡ ἐπίγειος τιμωρία του ἦτο ἀνταξία τῶν πράξεών του.

"Ὅσον σφοδρὰ καὶ ἀν ἦτο ἡ λύπη τῶν Λακωνῶν διὰ τὴν σύλληψιν τοῦ τόσον προσφιλοῦς αὐτοῖς κήρυκος, ἡμέρα τῇ ἡμέρα οὐχ ἦττον ἤρχιζε νὰ μετριάζηται, ἐκλιπούσης δὲ τῆς ἀφορμῆς καὶ τῆς ἀδικόπου ὑποκινήσεως, ὁ ἐρεθισμὸς τῶν πνευμάτων βραχυμένον κατηνύσθη. Ἰδέαι

συνετώτεροι ἤρχισαν νὰ ἐπικρατῶσι, πολλὰ δημοτικὰ συμβούλια διὰ ψηφισμάτων αὐτῶν διετράνωσαν τὰ αἰσθητάτα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀφοσιώσεώς των πρὸς τὸν θρόνον καὶ τὸν σεβασμὸν αὐτῶν πρὸς τὰ καθεστῶτα, πολλοὶ δὲ ἔγκριτοι ἰδιῶται ἐκ τῶν δυτικῶν δήμων τῆς Λακωνίας συμμετασχόντες τῶν ταρχῶν καὶ τῶν ὑπὲρ τοῦ Χριστοφοῦ στρασιαστικῶν ἐπιδείξεων, μετακληθέντες προσῆλθον εἰς τὰς ἀρχὰς ἐπικαλούμενοι τὴν ἐπιείκειαν τῆς Κυβερνήσεως. «Ἡ θρησκευτικὴ αὕτη παραφορὰ τῶν Λακωνῶν, γράφει ἐν ποιητικῇ μεταφορᾷ ὁ νομάρχης Λακωνίας εἰς τὴν γενικὴν αὐτοῦ ἐκθεσιν, ἁμοιάζει τοὺς εἰς τὴν πολυμοβρίαν μὲ ὄρμην βέοντας χεϊμάρρους καὶ ἅμα τὸ αἶτιον τῆς παραφορᾶς των καὶ τῆς θρησκευτικῆς των μῆθης ἐξέλιπε, κατηνύσθη τὸ ἐξημηκόνον αἰσθητὰ των καὶ ὁ χρόνος θέλει κάμει νὰ ἐξαλειφθῇ ὁλοσχερῶς ἀπὸ τὰς καρδίας τῶν Λακωνῶν καὶ αὐτὴ ἡ ἰδέα ὑπὲρ τοῦ λαοπλάου». "Ἐνοπλος συνάθροισις εὐδαμοῦ ὑπῆρχε πλέον καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἐκ φόβου ἔως τότε ὠχρωμένοι κάτοικοι τοῦ Κολοκυνθίου, τῶν Πηγαδίων καὶ τῶν Ἀλτομουρῶν μετὰ τὴν σύλληψιν τοῦ Χριστοφοῦ παρήτησαν τὴν ἐμπόλεμον κατάστασιν καὶ ἀνέλαβον τὰ εἰρηνικὰ των ἔργα. Ἡ παρουσία ἄρα τοῦ στρατοῦ δὲν ἦτο πλέον ἀναγκαία, συνέστησαν δὲ μόνον αἱ ἀρχαὶ τὴν ταχειὰν ἐνίσχυσιν τῶν διαφορῶν ἐν τῇ χώρᾳ σταθμῶν τῆς χωροφυλακῆς καὶ αἱ πεμφθεῖσαι ἐκτάκτως στρατιωτικαὶ δυνάμεις βαθμηδὸν ἀπεσύρθησαν. Ἐπανκλιμαθῶν δ' ἐνταῦθα ὅτι κατ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν Λακωνίᾳ διαμονῆς του ὁ στρατὸς ἐτήρησεν ἐφεκτικὴν καὶ ἐπιτηρητικὴν στάσιν. Στρατιωτικαὶ κινήσεις ἐγένοντο ἐλάχισται, πρὸς τὰ δυτικὰ μέρη τῆς Λακωνίας κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ἰουνίου ὅτε ἤμαξεν ὁ ὑπὲρ τοῦ Παπουλάκη ἐνθουσιασμός, ἐξετελέσθησαν δὲ αὐταὶ δι' ἀποσπασμάτων οὐχὶ πολυαριθμῶν, εἰλημμένων κυρίως ἐκ τῶν ταγματῶν τῆς ὄροφυλακῆς. Ὁ δὲ Γενικὸς Ἀρχηγὸς Κολοκοτρῶνης παρέμεινε διαρκῶς σχεδὸν ἐν Γυθείῳ, ἐνεργῶν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν πρὸς σύλληψιν τοῦ παραξίου καὶ πρὸς κπεύνασιν τῶν πνευμάτων δι' ἠπίων μέσων. Ὁ στρατὸς εἶχεν ἐνίσχυθῆ καὶ διὰ 393 στρατολογηθέντων ἐν συνόλῳ ἔθνοφυλάκων, ἐξ ὧν 200 διετέλεσαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ συνταγματάρχου Πιερράκου, 50 ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ συνταγματάρχου Πετροπουλάκη καὶ κατόπιν τοῦ ταγματάρχου Σταρογιάννη, 15 ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Γιαννοῦτσου Δομέστικου, 8 ὑπῆρτον ὡς φρουρὰ τοῦ προσωρινοῦ νομάρχου Λακωνίας Δούκα Κ. Δούκα καὶ 100 ἐστρατολογήθησαν κατ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου. Πάντες οὗτοι ἀπελύθησαν λαβόντες μετὰ τῶν ἐν Καλάμαις στρατολογηθέντων καὶ ὑπηρετησάντων

ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Γ. Καπετανάκη, Γρ. Κορφιοτάκη καὶ Σχινᾶ δραχ. 17,525.75. Τὰ ἐξόδα τῆς ἐκστρατείας ἐν συνόλῳ συνεποσώθησαν εἰς δραχ. 36,043.78, ἦτοι :

Εἰς μισθοδοσίαν ἐθνοφυλάκων	δραχ. 17,525.75
Εἰς σιτηρέσια τῶν προσελθόντων ἀυθορητῶς ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Ματάλαν, Σπυρ. Κοπανίτσαν, Α. Κορφιοτάκην, Μελετόπουλον (εἰς Καλάμας).	» 1,542.28
Εἰς ἀμοιβὴν Παπαβασιλάρου	» 6,000.—
Εἰς ἀμοιβὴν τῶν συντελεσάντων πρὸς σύλληψιν τοῦ Χριστοφόρου στρατιωτικῶν	» 7,446.—
Εἰς διάφορα ἔκτακτα ἐξόδα τῶν ἀρχῶν	» 3,559.75

Ἐν ὅλῳ δραχ. 36,043.78

Διὰ τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο ἐζητήθη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἰδιαιτέρως πίστωσις.

Ἡ σύλληψις τοῦ Χριστοφόρου καὶ ἡ καταστολὴ τῆς ἐν Λακωνίᾳ στάσεως συνήργησεν ὡς ἦτο ἐπόμενον εἰς τὴν βαθμικίαν κατεύθυνσιν τῆς ἐξάψεως, πανταχοῦ ὅπου ὑπῆρχεν ἐρεθισμὸς πνευμάτων ἕνεκα τοῦ κηρύγματος τοῦ Χριστοφόρου καὶ τῆς διχόσεως τῶν ἀρχῶν τῶν Φιλορθόδων. Οἱ πολυπληθεῖς καλόγηροι καὶ οἱ Ἐταῖροι συνεταράχθησαν, κατεβόησαν ἐν κρυπτῷ ἴσως ἐπὶ τῇ ἀνομίᾳ καὶ τῇ ἱεροσυλίᾳ τῆς κυβερνήσεως, ἀλλ' οὐδὲν ἔπραξαν κατανοήσαντες ὅτι δὲν ἦτο εὐκολον πρᾶγμα ἡ κατὰ τῆς ἀρχῆς ἀντίστασις. Κατὰ σύμπτωσιν ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν σύλληψιν τοῦ Χριστοφόρου, ἦτοι περὶ τὰ μέση Ἰουλίῳ ἀπεβίωσεν ἐντὸς τῶν φυλακῶν Πατρῶν, ἐνθα ἐκρατεῖτο ὁ ἀρχηγὸς τῶν Φιλορθόδων Κοσμάς Φλαμιάτος, νοσήσας ὁ ἀτυχὴς ἡ καὶ καταβλήθεις ἴσως ἐκ μαρκαμοῦ. Οἱ μετ' αὐτοῦ κρατούμενοι μοναχοὶ μικρὸν πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἐχειροτόνησαν αὐτὸν μοναχὸν μεγάλοςχημον ἐντὸς τῆς εἰρηκτῆς, ὡς τοιοῦτος δ' ἐκηδεύθη καὶ ἐτάφη. Ἀπορον τῇ ἀληθείᾳ πῶς ἐπετράπη ἡ μυθιστορικὴ χροιάν ἔχουσα χειροτονία αὐτῆ, περὶ τῆς διεξήχθη κατόπιν μεγάλη ἀλληλογραφία μεταξύ τῶν ἀρχῶν καὶ εὐλόγως τὸ Ὑπουργεῖον ἤλεγξε τὰς ἐπιτοπίους τῶν Πατρῶν ἀρχὰς διὰ τὴν ὀλιγωρίαν. Τοιοιουτρόπως οἱ Φιλορθόδοξοι στερηθέντες τοῦ ἀρχηγοῦ των καὶ τοῦ ἐπισημοτάτου αὐτῶν ὄργανου ἀπεδειλίασαν καὶ οὐδὲν ἔδειξαν ἐκτοτε σημεῖον ζωῆς.

Ἡ κυβερνήσις μετὰ τὴν ὀλοσχερῆ παῦσιν τῶν ἐν Λακωνίᾳ ταραχῶν προέβη εἰς τὴν ἀμοιβὴν πάντων τῶν συντελεσάντων εἰς τὴν καταστολὴν αὐτῶν. Εἰς τὸν ὑπομοίραρχον Ζωγράφον ἀπενεμήθη χρηματικὴ ἀμοιβὴ ἐκ δραχ. 1500, ἀνά 800 δὲ δραχμῶν εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ συλλαβόντας τὸν Παπουλάκην ἕξ χωροφυλάκας ἀπενεμήθη προσέτι χρηματικὴ ἀμοιβὴ ἴση πρὸς δύο μηνιαῖα τοῦ τακτικοῦ μισθοῦ των εἰς τὸν ἐπιλοχίαν τοῦ 4ου λόχου τοῦ 5ου ταγματός τῆς

δροφυλακῆς καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ δροφυλάκας καθὼς καὶ εἰς τοὺς τέσσαρας αὐτάς τῆς Ματθιλλῆς, οἵτινες συνώδευσαν τὸν Παπουλάκην μέχρι τῆς λέμβου, ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς συλλήψεώς του. Ἐδόθη πρὸς τούτους διὰ Β. Διατάγματος χρηργία ἐκ 50 δραχμῶν εἰς τινα Γ. Κωνσταντάρων διὰ τὴν ἐξῆς περιέργον αἰτίαν : α' λόγῳ συνδρομῆς καὶ πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξόδων τῆς ἰάσεως τῆς πληγῆς, ἣν ὑπέστη τυχαίως ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐκ τοῦ πυροβολισμοῦ τῶν ἐξεληθόντων μετὰ τὴν σύλληψιν τοῦ μοναχοῦ Χριστοφόρου ἐθνοφυλάκων ἀπὸ τὴν πόλιν τῶν Καλαμῶν ἵνα ἐπανέλθωσιν εἰς τὰ ἴδια.» Πρὸς τὸν προσωρινὸν νομάρχην Λακωνίας, τὸν νομάρχην Μεσσηνίας, τοὺς βουλευτὰς τοῦ νομοῦ, τοὺς δημάρχους τοὺς ἀξιωματικούς τῆς φάλαγγος καὶ πρὸς πολλοὺς κληρικούς καὶ ἰδιώτας συντελέσαντας εἰς τὴν εὐδοκίμησιν τῶν ἐνεργειῶν τῆς κυβερνήσεως ἀπενεμήθη ἔπαινος καὶ βασιλικὴ εὐαρέσκεια διὰ τῶν ἀπὸ 13 Αὐγούστου Β. Διαταγμάτων δημοσιευθέντων εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 33 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐξεδόθη διάταγμα ἐκφράζον τὴν βασιλικὴν εὐαρέσκειαν εἰς πάντας συλληθῆδην τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως Καλαμῶν, ἔχον δὲ ὡς ἐξῆς :

ΘΘΩΝ κτλ.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἐν Μεσσηνίᾳ συμβάντα καὶ ἰδίως κατὰ τὴν εικοστὴν ἐβδόμη Μαΐου οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Καλαμῶν ἔδωκαν δείγματα ζήλου, ἀρωγιᾶς καὶ συνέσεως, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ἐκφράζομεν τὴν Ἡμετέραν εὐαρέσκειαν εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως Καλαμῶν.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργῶν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσίς καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Αὐγούστου 1852.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΔΙΑ

Ρ. ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ.

Τὸ διάταγμα τοῦτο δημοσιευθὲν πανηγυρικῶς προὔξενεσε ἄκραν εὐχαρίστησιν εἰς τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως Καλαμῶν.

Δὲν ὀλιγόρησε δὲ ἡ κυβερνήσις, ἀφοῦ ἀντήμειψε τοὺς ὑπὲρ τῆς τάξεως ἐργασθέντας νὰ τιμωρήσῃ τοὺς συντελέσαντας εἰς τὴν παράτασιν τῶν ὀχλαγωγῶν καὶ ὑποδαυλίσαντας παντοιοτρόπως τὴν πυρὰν τῆς στάσεως, οἵτινες ἦσαν τοσοῦτοι μᾶλλον ἀξιοκατάκριτοι ὅσοι μετεχειρίζοντο πρὸς τοῦτο τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχύιν τοῦ δημοτικοῦ ἀξιωματός δι' οὗ περιεβάλλοντο. Ἀπελύθησαν λοιπὸν οἱ δῆμαρχοι Καρδαμύλης καὶ Καρυοπόλεως, ὁ εἰδικὸς πάρεδρος τοῦ χωρίου Καρβελά τοῦ δήμου Μαλευρίου καὶ ὁ ἀστυ-

νόμος τοῦ δήμου Καρδαμύλης. Ἡ ἔκθεσις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν πρὸς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, δι' ἧς ἐζητεῖτο ἡ ἀπόλυσις τῶν ἀνωτέρω, πολλὰ τὰ περιεργα ἀποκαλύπτει περὶ τῶν ἐνεργειῶν τῶν δημοτικῶν αὐτῶν ἀρχόντων. Οὕτω περὶ τοῦ δημάρχου Καρδαμύλης λέγει ὅτι «ἠδύνατο πολλάκις νὰ συλλάβῃ τὸν Χριστόφορον, καὶ δὲν τὸν συνέλαβεν· ἠδύνατο ν' ἀναγκαιτίσῃ τὴν εἰς τὸν δῆμον του ὁρμὴν ὑπὲρ τοῦ Χριστοφόρου, ἀπεναντίας δὲ διηρέθιζε καὶ ὑπεκίνηει τοὺς δημῶτας του, ἀναβάς ἐπὶ βήματος καὶ δημηγορήσας ἐνώπιον πολυπληθεστάτου ἀκροατηρίου καὶ ἀποκαλῶν αὐτὸν ἀπεσταλμένον παρὰ Θεοῦ, προτρέπων δὲ τοὺς παρεστῶτας ν' ἀποθάνωσιν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἐν γνώσει αὐτοῦ μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσίν του ὁ Χριστόφορος ἐκρύπτετο οὐ μακρὰν τὸν δῆμον Καρδαμύλης καὶ τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς συλλήψεώς του ὁ δήμαρχος ἔστειλεν ἀπὸ τῶ τροφᾶς » Περὶ δὲ τοῦ ἐιδικοῦ παρέδρου τοῦ Καρβελά ἡ ἔκθεσις λέγει ὅτι ἦτο τόσο ἐνθουσιώδης ὁπαδὸς τοῦ Χριστοφόρου, ὥστε ἐσχημάτιζεν ἀγαθῆματα ἐκ λίθων κατὰ τῶν δικτῶν του!

Παρεκτὸς ὅμως τῶν ἀνωτέρω, ἀπειροπληθεῖς ἦσαν οἱ ἰδιῶται οἱ παρεκτραπέντες εἰς πολλὰς ἀξιοπεινούς πράξεις κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐν Λακωνίᾳ ταραχῶν, καθ' ὧν ἠδύνατο νὰ ἐπέλθῃ δικαίως ἢ ἐκ τοῦ νόμου τιμωρία. Ἡ κυβέρνησις ὅμως πειθομένη εἰς τὰς ἐμφρονὰς εἰσηγήσεις τῶν ἐπιτοπιῶν ἀρχῶν ἔδειξε συνετὴν ἐπιεικειαν καὶ ἀντὶ νὰ προβῇ εἰς πολυκρίθμους συλλήψεις, αἵτινες καὶ δυσχερεῖς θὰ ἦσαν καὶ θὰ παρέτεινον τὸ κράτος τῆς ἀνησυχίας καὶ τῆς ἐξάψεως ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, ἠμνήστευσεν ἅπαντας. Τὸ περὶ τούτου Β. Διάταγμα ἀπὸ 9 Αὐγούστου, δημοσιευθὲν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὴν 22 ἰδίου μηνὸς ἀπένειμεν ἀμνηστειὰν εἰς πάντας « τοὺς λαθόντας μέρος εἰς τὰ κατὰ τὴν Λακωνίαν τελευταῖα στασιαστικὰ κινήματα » ἐξῆρει δὲ τῆς ἀμνηστειᾶς τοὺς « ὡς πρωταιτίους καὶ ἀρχηγούς τῶν κινήματων τούτων ἀναφανέντας καὶ εἰς ἐγκληματικὰς πράξεις ἐξοκείλαντας Χριστόφορον μοναχόν, τὸν καὶ Παπουλάκην καλούμενον, τὸν ἐξ Οἰτύλου Μανδραγόραν ἱερέα, τὸν ἐκ Λαγκαδῶς τοῦ δήμου Λεύκτρον δημαρχεῦοντα παρέδρον Κτηναβέαν, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Εὐστράτιον, τὸν ἐκ Πύργου τοῦ δήμου Οἰτύλου Πουλίκον Σκλαβουνάκον, τὸν ἐκ Μαυλериου, ἐκ τοῦ χωρίου Καρβελά Βασιλειον Ζερβομπεάκον, τὸν ἐκ τοῦ χωρίου Μαντινείας Γεώργιον Πιερέαν Καπετανάκη, τὸν ἐκ Πηγαδίων τοῦ δήμου Ἀβίας Ἀθανάσιον Φάσον καὶ Νικόλαον Μαυροειδῆν καὶ τὸν ἐκ Μεγάλης Καστάνιας τοῦ δήμου Λεύκτρον Κωνσταντῖνον Δουράκη. »

(Ἐπεταὶ συνέχεια).

ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ ΑΝΝΙΝΟΣ.

ΧΑΡΑΛΑΟΣ Ο ΗΓΕΜΩΝ ΤΩΝ ΒΑΡΙΑΤΩΝ

BYZANTINON ISTORHMA

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ ὁ Λέων Διάκονος, ἰδὼν αὐτὸν ἐκ τοῦ σύνεγγυς, ἐπαφῆκε περιεργοτάτην εἰκόνα τοῦ ἀρχηγέτου τούτου τῆς βασιλευούσης ἐν Ῥωσίᾳ δυναστείας. Εἶχε, λέγει, τὸ ἀνάστημα μέτριον, τὰς ὀφρὺς δασείας, τοὺς ὀφθαλμοὺς γλαυκοὺς, τὴν ῥίνα σιμὴν, τὸ γένειον ἀραιὸν καὶ τὸν μύστακα πυκνὸν καὶ μακρότατον. Ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἦν σχεδὸν φαλακρά, ἀλλ' ἐκατέρωθεν ἐκρέματο βόστρυχος, ἐμφαίνων τὸ ἐπιφανὲς τοῦ γένους· ἔφερον ἐσθῆτα λευκὴν καὶ χρυσᾶ ἐνώτια μετὰ δύο μαργάρων καὶ λίθου ἀνθρακῶς ἐν τῷ μέσῳ, ἦν δὲ ἡ ὄλη αὐτοῦ ὄψις σκυθρωπὴ καὶ τραχεῖα.

Καθήμενος ἐπὶ τοῦ ζυγοῦ τοῦ ἀκατίου καὶ ἀλλάξας ὀλίγας μετὰ τοῦ Βασιλέως λέξεις, ἐπανῆλθεν εἶτα εἰς Δορύστολον, ὅθεν ἀπέδωκε τοὺς αἰχμαλώτους καὶ διέπλευσεν εἰς τὴν ἀντιπέραν ὄχθην· ἀλλ' οἰκτρὸν ὑπῆρχε τὸ τέλος τοῦ ἀνδρός, καθ' ὅσον ἐνεδρευόντες Πετσενέγοι κατέσφαξαν αὐτὸν τε καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, οὕτως ὥστε ὀλίγοι μόνον ἐκ τῆς κραταιᾶς ἐκείνης στρατιᾶς διεσώθησαν εἰς τὰ ἴδια.

Ὁ δὲ Βασιλεὺς Ἰωάννης, καταβαλὼν ἐν τῶς τεσσάρων μηνῶν τὸν ἀγέρωχον ἐκείνον πολέμιον, ἀνακτήσας τὴν Βουλγαρίαν, καὶ μετονομάσας τὸ Δορύστολον Θεοδωρούπολιν, κατὰ τὸν Καλλίνικον μάρτυρα, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ὅπου ἐτέλεσε θρίαμβον πολυτελεῆ, καὶ τοῦ Τσάρου Βορίς καταθέντος τὰ βασιλικά παρασημα, ἦτοι τὴν περιπόρφυρον καὶ διὰ χρυσοῦ καὶ μαργάρων κατάστικτον τιάραν, τὴν ἄλουργὸν ἐσθῆτα καὶ τὰ κοκκοβαθῆ πέδιλα, ἀνέδειξεν αὐτὸν Μάγιστρον, διοικήσας πλέον τὴν Βουλγαρίαν ὡς ἐπαρχίαν Βυζαντινὴν.

Οἱ Ῥῶσοι μετὰ τὸ δεινὸν τοῦτο πάθημα, ἐσεβάσθησαν τὰς σπονδὰς μέχρι τοῦ ἔτους 988, ὅτε ὁ υἱὸς τοῦ Σβιατοσλαύου Βλαδὶμηρος ἀπετάχθη τὴν θρησκείαν τῶν Ἀζῶν. Κατὰ τὸν Νέστορα Μωαμεθανοί, Ἰουδαῖοι, Δυτικοὶ καὶ Ὀρθόδοξοι ἀπέστειλαν αὐτῷ Πρέσβεις, ὅπως προσοικειωθῶσιν αὐτόν, ἀλλ' ἐκεῖνος ἀπέκλινε πρὸς τὴν ὀρθοδοξίαν, ἦν ἐπρέσβευε καὶ ἡ προμήτωρ αὐτοῦ Ὀλγα. Παραδόξως ὅμως ἐνόμισεν ἀξιοπρεπέστερον ἵνα τὴν νέαν ταύτην θρησκείαν κατακτήσῃ διὰ τῆς αἰχμῆς τοῦ ξίφους· ὅθεν ἐπῆλθε μετὰ δυνάμεισ ἰσχυρᾶς ἐπὶ τὴν ἄλωσιν τῆς Χερσῶνος. Ἀλλὰ τοῦ τότε βασιλεύοντος Βασιλείου Β' περισπωμένου ὑπὸ τῆς μεγάλης στάσεως τοῦ Βάρδα Φωκᾶ, ἡ πόλις ἐγκατελείφθη εἰς αὐτήν, καὶ αὐθορμητῶς παρεδόθη. Τότε